מסורת הש"ם

סנא אואם סורם העולה הן קאי. תורה אחת לכל העולים שאם עלו לא עקירה בשעות הויא עקירה. ל"ע הא דתניא בחוספתא בפרק קמא דובחים כבשי ליבור ששחטן לשם כבשים ונמלאו ון אסמכתא וסימנא בעלמא: לשום אילים. דאמר הריני שוחטן לשום אילים על וליבור לשם אילים של ליבור שחטן לשם אילים אילים: לבעלים. לבור: עקירה בטעום. כגון האי דאי הוה ידע ונמלאו כבשים עלו לשם כבשים אלמא עקירה בטעות לא הויא

עקירה ושמא משום שלמי נדבה קאמר ותנא הוא דלא מפרש ינ]: וקא ט מפרש בה לשלמים. כלומר לאוכלן שני ימים

וכפירוש הקונטרס: מתיב ר' זירא ר' שמעון אומר. נראה דר' זירא לית ליה לא כרבה ולא כרב אשי דריש מכילתין (דף ב.) אלא טעמא דנפשיה האמר כדמשמע ולא מסיק אדעתא

תמידין הלכה יב: קלג ט מיי׳ שם פ״ה הלכה קלג ט מיי׳ שם פ״ה הלכה

עין משפם

נר מצוה

קבז א ב מיי׳ פט״ו מהלכוח

קבו א ב מייי פטייו מהכנות פסולי המוקדשין הלכה טז נעקירה בטעות לא הוי עקירה וכתב הכ"ית משום

דרבא דהוא בתרא ס"ל הכי ע"ש ריש פט"ו הלי א' וכן

כלי מו בכ"מו: קבח ג מיי׳ פ״ז מהל׳ חובל

קבם ד מיי פ״ח מהל׳

תמידין ומ הלכה כ:

הככה כ: קל ה מיי שם פ״ח הלכה יב: קלא ו ז מיי פ״ג מהלי ממידין הלכה א נופ״ה

הלב ח מיי׳ שם פ״ח מהלי

יוה"כ

מהלכות עבודת הלכית הלכ״דן:

רבינו גרשום

וגמרינן למזבח מינה אע"ג וגמרינן למזכח מינה אנייג דלא הוי הכשירו שהם עלה לא ירד: תנא ההוא לא ליך מכמה אלא אתורת תעולה שלא ירד: שחסון לשם שלא ירד: שחסון לשם אילים, שסבור שהן בני שתים, ולא עלו לבעלי בעבור: ורבא אמר עקירה בשנת לא הויא עקירה העלו ברשליה. לבעלים: מזידין חייבין לשלם דמי קרבן לבעלים. הא שוגגין פטורין מלשלם ותני עלה אפילו שוגגין [פיגולן] פיגול ובאומר דמינכרא דלא הוי כדאמר הוא. לא פסל רחמנא משום הכי עלו לבעלים אבל בעלמא עקירה בטעות אכתי תרי ביחד אלא אחד בבקר י ואחד בערב: אמר רבי שמעון משום הכי לא הקטיר בבקר יקטיר בין הערבים דכולה היתה קריבה בין בכקר יקטיר בין הערבים דכולה היתה קייבה בין הערבים אפילו של שחר. כלומר עיקר תחילת הקטרה על המזבח בין הערבים היה שאין מחובין וכר: תמידין הוה להו תדיר בכל יום. ומקודש דמיסדשו היהידיי דליקדשו מוספין שהקרבת תמידין הוא קודם: אילימא דאית ליה לצורך . תרויהו וליקדם כלו

שימה מקובצת

ל) מוכיחין מאי הוי. קס"ד השתא דאין זה עיקר הטעם ב] תדיר ומקודש. פ״ה ב׳ , (קמא) [בתרא] מאי בעי הא הוי פשיטא ליה דתדיר גרידא קושיא דר"ש אדר"ש ולריך עיון: תדיר ומקורש. לשון א' פירש

הקונט' ביום קדוש וכן קלד י מיי שם פייג הנכה משמע בסוף כל התדיר (זכחים דף נה.) אטו שבת למוסף אהני לתמיד לא אהני וקנת קשה דהתם לא מייתי הא והכא לא מייתי ההיא דהתם ולשון אחר פירש בקונטר' אותו שזמנו עכשיו מיקרי מקודש והא דנקט תמידין דלמחר ומוספין דהאידנא דמשמע דתמיד של בין הערבים קודם למוסף והא לא מקודש הוא התם מטעמא אחרינא דהכי קאמר רחמנא כל היכא דאיכא אחד בבוקר עשה שני בין הערבים: תלמוד דומר וערך עליה העולה. תימה דבפרק כל התדיר (שם דף פט.) נפקא ליה מדכתיב מלבד עולת הבוקר תעשו את אלה מכלל דתמיד קרב ברישא וי"ל דקרא דהכא אילטריך למנחת חביתין דאע"ג דתדיר וכן משמע בפרק אמר להם הממונה (יומא דף לד.) איברין קודמין למנחה דכתיב וערך עליה העולה ועל כרחך מנחת חביתין קחמר דמנחת נסכים נפקא לן מדכתיב עולה ומנחה כדאיתא לעיל בפירקין (דף מד:) ופר׳ קמא דתמיד (דף כח:) נמי אמרינן למימרא דחביתין קדמי והתניא וערך וכו' ומהכא גמרינן לכל מיני דמים דקדמי פ) לחביתין דתנן בפ׳ כל התדיר (זבחים ד' פט.) העופות קודמין למנחות שהללו מיני דמים ואי לא מהכא מנא ליה הא ומיהו קשיא הכא אמאי לא מייתי מתניתין י^{ר] 6} דלענין מוספין איירי דאין לומר דהכא מיירי דאית ליה ולקדם והתם איירי דלית ליה דהתם נמי איירי דאית ליה דומיא דדם חטאת קודם לדם עולה דתנן התם וי"ל משום דלא יהא דבר קודם משמע טפי עיכובא אייתיה מיהו תימה דבהגחל קמא (ב"ק דף קיא.) מנן הביא 🗣 אשמו עד שלא הביא גזילו לה ינה ומפרש בגמרה משום דכתיב מלבד איל הכפורים מכלל דכסף ברישא ופריך אלא מעתה מלבד עולת הבוקר הכי נמי דמוספין ירדו במסכת נדה בפרק יולא דופן (דף מ.) והאי דנקט במה דכבשים נינהו הוה שחינו להו לשם

התכלת פרק רביעי מנחות

כבשים: ומותבינן אשמעתין. אדידיה תנא אזאת תורת העולה ריבה סמיך ליה תני גופיה קא מותיב: מזידין חייבין. רבה בר בר חנה קמיה דרב יכבשי עצרת לשלם לבעלים דמי קרבן: פיגולן ששחטן לשום אילים כשרין ולא עלו לבעלים פיגול. (כ) דשוגגין ואין לריך לומר לשום חובה אמר ליה רב עלו ועלו אמר רב דמזידין: ומחשב בהו לשום שלמים. חסדא מסתברא מילתיה דרב בכסבור אילים לאוכלן שני ימים ולילה אחד דהשתא ושחמן לשום כבשים שהרי כבשים לשום חישב לחכול חטחת חוץ לזמנו דפיגול כבשים נשחטו אבל כסבור יאילים ושחטן הוא דדין חטאת יום ולילה: ובאומר לשנות דהיינו שוגגין: לשום אילים לא עקירה במעות הויא עקירה מותר. שנקמלוי] . מחבת ומרחשת שני כלים יורבה אמר עקירה במעות לא הויא עקירה ⁴ הם מחבת הוישנה ומעשיה קשין אמר רבא (6) יומותבינן אשמעתין יהכהנים ומרחשת עמוקה ומעשיה רכין י: שפיגלו במקדש ימזידין חייבין הא שוגגין מריבה. מנחת חוטא דכתיב וויהרא פמורין ותני עלה פיגולן פיגול היכי דמי ה) לא יתן עליה שמן: ורבא לטעמיה אילימא דידע דחמאת היא וקא מחשב בה דאמר. בפרק קמא: מחשבה דלא לשום שלמים האי שוגגין מזידין הוו אלא לאו מינכרא. אם הוא מכוב אם לאו פסל רחמנה: מחשבה דמינכרה. שהוח דכםבור שלמים הוא וקא מחשב בה לשום מכזב לא פסל רחמנא: מתנר׳ שלמים וקתני פיגולן פיגול אלמא עקירה החמידין אין מעכבין המוספין. מפרש במעות הויא עקירה אמר לי' אביי לעולם דידע בגמרא: וכולה היתה קריבה. כל דחמאת היא וקא מחשב בה לשום שלמים למן המנחה שלם: שאין מחנכין. בגמימו ובאומר מותר מתיב ר' זירא יר' שמעון אומר מפרש ין מאן דכר שמיה: אלא בקטורת כל מנחות שנקמצו שלא לשמן כשרות ועלו הסמים. י) שלימה של מנה ובין הערבים ובגמ'ס) מפרש מנלן: גבו' לבעלים לשום חובה שאין המנחות דומות לזבחים שהקומץ מחבת לשום מרחשת סדיר ומהודש. חדיר בכל יום ומהודש מעשיה מוכיחין עליה שהיא מחבת חרבה שהיום יום טוב הוא דאי לאו יום טוב ליכא מוסף ומוספין לא הוו אלא לשום בלולה מעשיה מוכיחין עליה שהיא מקודש. לשון אחר תמידין מקודשים חרבה אבל בזבחים אינו כן שחיטה אחת קודם מוספים דתמידין קרבי ברישה: לכולן קבלה אחת לכולן זריקה אחת לכולן חמידין דלמחר ומוספין דהאידנא. כגון היכי דמי אילימא דידע דמחבת היא וקא דיש להם בשבת שני כבשים לבד קמיץ לה לשום מרחשת כי מעשיה יו מוכיחין התמידין וקא מיבעיא ליה אם יקריבם מאי הוי הא מיעקר קא עקיר לה אלא לאו היום למוספין ולא יהו לו יא] תמיד דכםבור מרחשת היא וקא קמיץ לה לשום למחר או יניחם לצורך תמיד מחר: מוספין דהאידנא מקודש נינהו. דהיום מרחשת ומעה דהכא הוא דמעשיה מוכיחין שבת קודש ותמידין דלמחר לא הוו עליה הא בעלמא עקירה במעות הויא עקירה להו מקודש דלמחר חול. ל"א מוספין אמר ליה אביי לעולם דידע דמחבת היא וקא הוו מקודש קודם תמידין דמוספין קמיץ לה לשום מרחשת ודקא אמרת כי יקרבו היום ותמידין לא יקרבו היום מעשיה מוכיחין עליה מאי הוי רבא למעמיה עד למחר: אילימא דאית ליה. דאמר רבא סמחשבה דלא מינכרא פסל רחמנא תמידין ומוספין: וליקדם. קאמר דאין מעכבין זה את זה דאי בעי מחשבה דמינכרא לא פסל רחמנא: מתני' תמידין קריב ברישה ואי בעי מוספין התמידין ראין מעכבין את המוספין ולא מקריב ברישה יב]: העולה. משמע המוספין מעכבין את התמידין ולא המוספין העולה תהא ראשונה לכל הקרבנות: מעכבין זה את זה הלא הקריבו כבש בבוקר

יקריבו בין הערבים אמר ר' שמעון אימתי בזמן שהיו אנוסין או שונגין אבל אם היו מזידין ולא הקריבו כבש בבוקר לא יקריבו בין הערבים ילא הקטירו קטורת בבוקר יקטירו בין הערבים אמר רבי שמעון וכולה היתה קריבה בין הערבים שאין ימחנכין את מזבח הזהב אלא בקטורת הסמים מחולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר ולא את השולחן "אלא בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה אלא בשבעה גרותיה בין הערבים: גמ' בעא מיניה ר' חייא בר אבין מרב חסרא "ציבור שאין להן תמידין ומוספין אי זה מהן קודם היכי דמי אילימא תמידין דיומיה ומוספין דיומיה פשימא תמידין עדיפי דהוו להו כן תדיר ומקודש אלא תמידין דלמחר ומוספין דהאידנא יו תמידין עדיפי שכן תדיר או דלמא

קרבי ברישא והתניא וערך עליה מוספין עדיפי דהוו להו מקודש אמר ליה תניתוה התמידין אין מעכבין את המוספין ולא המוספין מטכבין את החמידיו ולא זו (את) דמירפיי מיירביי יד מעכבין את התמידין ולא יז (את) המוספין מעכבין זה את זה היכי דמי אילימא דאית ליה ולקדם והתניא סמנין שלא ייהא דבר קודם לתמיד של שחר ת"ל יוערך עליה העולה ואמר סרבא העולה עולה ראשונה

חנוך מאן: ib' יהו לו לתמיד: יכ' ברישא. וא"ת התינח בתמידין אין מעכבין את המוספין דדין התמיד להקריבו תחלה ואם לא הקריבו אינו מעכב המוספין אלא מוספין אין מעכבין את התמידין היכא משכחת לה וי"ל דמשכחת לה בתמיד הערב דדין מוספין ליקרב תחלה יאם הקדים תמיד הערב למוספין אינו מעכב המוספין: יג) דלא מפרש וה״פ דמאי דאמרינן עלו לשם אילים היינו לשם שלמי נדבה

ל) גי' רש"ה בכל הסוגיא רבה. מ) ג'' לט"ק לכנ הסוגים לכה,
(בקדושין נ: וש"גן,
(בדרים לו.] גיטין נד:,
(בחספת' לפ"ח זכחים ט:) לעיל ב:, ה) לעיל ב:, ו) כ"ח של בין הערבים. ל"ק, ז) זבחים נ״ק, ל) דהתם דלענין. נ״ק, ק) גזילו עד שלא הביא אשמו יצא. צ"ק,

תורה אור השלם 1. וְהָאֵשׁ עַל הַמִּוְבַּחַ תּנְּקְר בּוֹ לֹא תִּכְבָּה וּבְעַר עָלֶיהָ הַכֹּהַן עַצִּים בָּבַּקְר בָּבַקר וְעָרָךְ עָלִיהָ הָעלָה וּהַקְּטִיר עָלִיהָ הָעֹלָה וּהַקְטִיר עָלִיהָ הָלָבִי הַשְׁלְמִים: ויקרא ו ה

הגהות הב"ח (b) גמ' אמר רבא לשמעתי' (ח) גמ' חמר רכה לשמעתיה
זו ומותכין אשמעתיה
הכהניס: (ב) רש"י ד"ה
פיגולן פיגול בשוגגין וכו'
במזידין הס"ד ולח"כ מ"ה
וקא מחשב:

מוסף רש"י

תנא אזאת תורה: ריבה סמיך. כדלמת במסכת נדה בפרק יולא דופן (דף מ:) מורה לחת לכל ייעלין שאם עלו לא ירדו, יי במה, אסתכמא העולין שאם ענו כמ ינה, והאי דנקט במה, אסמכתא נהאי דנקט במה, אסמלתא בעלמא היא. אבל עיקר (דעידו:) מעמא מהתם יליף (דעידו:) אשמעתין. יש לי להשיב על דברי (קדוש (ב). הכהבים שפיגלו. קרבנות ששחטום וזרקום לחכול מהם חוך לומנם ולח הורלו לבעלים מזידין. ב לוון לוננט וכנו בעלים מזידין. שפסולים בכך לשלם דמיהם הייבין. נשנט דמיהם לבעלים שהרי לריכון להביא אחרים, ואי נמי נדבה היא קשה בעיניו שלא הקריב קרבנו שהרי להביא דורון רוחשין רכין, מחבת לפה ומעשיה קשין בפרק כל המנחות באות מלה לקמן (לף סג.) (לעיל ב:). מחבת רחשת. שני כלים שבהם ת היו באות עשר עשר עליה נראה כמו שרוחש חריבה. מנחת חוטא שאין כה שמן דכתיב (ויקרא ה) לא

ים מחשבתו (זבחים מ:). מחשבה דלא מינכרא. אם מכזנ ואם לאו, פסיל רחמנא דחשיב לה מחשבה אבל הפיכול תמקקר היכוק המניח מושלפתו ותרום 00. מחשבה דרא מינברה. חם מוסג וחם נמה, פקיר החתנה החשיב טי מושלם אבר מ מחשבה בראר. גלל שהוא מוכג לא הוי מחשבה (יעויר ב.). מגין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר. שלא היא דכר נקטר נמערכה משנערכה שחיים אחרים קודם למתיד של שחה, חיל וערך עליה נמר ונער עליה היסון מתיד כיחול מידור מערכה העולה עולה ראשונה. מדלא כמני וערך עליה עולה אלא השולה, הכי קאמר וערך עליה מיד העולה המשובה האמורה מחלה לכל השולח. והיינו עולת תמיד דפרשת קרבנות (בפ' פינחס) דקרבן תמיד כמיב ברישה (פסחים וה:) דאי לאורויי בעלמה אתה שיקטירו עליה עולה ושלמים נכתוב וערך עליה (יומא דר.).

ולא יצאו מידי חובתו והוה ליה כאילו אמר התנא כשרים ולא עלו אלא דלא פריש: יד) מתניתיו דכל התדיר: